

Parlant amb el doctor Ernest Vila Moreno

En arribar a l'Hospital, camp d'operacions del Doctor eminent que ens proposem entrevistar, trobem el pati encara ocupat per taulons i bastides. Els mestres de cases estan preparant un troç de parel per a pintar de bell nou, el rellotge de sol... «Ja podrem saber l'hora en que ens morim» - hauria dit don Ramon del Valle Inclan si hagués entrat en la Santa Casa, cent anys endarrerada. Ara nosaltres podem dir mercès al Doctor Vila i als seus col·laboradors - «Sabrem l'hora que sortim guarits...»

Seguim de llarg a llarg els corredors i al cap de vall ens trobem varis homes i dones que semblen esperar. Penetrem al *Departament Salleras* i al vestíbul de la Sala d'operacions. El germà Abdó amb En Ramón estan fent amb el nostre admirat Dr. Vila, varies cures: estem en ple *Dispensari gratuït*; una nova obra i un gest més dels amics Vila i Junyer que sense pensar en que poden *perjudicar* a digníssims cofreres, s'entretenen curant *gratis* al primer vingut. Potser tenia raó aquell metge conegut, que se'n dolia, com d'una deslleial competència...!

Demanem al Dr. Vila uns instants. Fineixen les cures i amb les quartel·les recolzades damunt la taula d'operacions, encara febia del darrer malalt, comencem aquest interviu:

- Sembla que no hi manca feina, doctor?

- Cada dia més. Hi ha hagut dia, la setmana passada, que ferem quatre operacions entre hernies i apendicitis.

- Resultat?...

- Sortosament el de sempre.

- Voldrieu dir-nos quelcom de com us decidireu a estudiar per metge?

- Penseu - ens diu el Dr. Vila - que sóc descendent de llargues generacions de metges. La medicina era ja una institució familiar. L'ambient és una segona naturalesa... I vaig ésser metge perquè a can Vila no es podia ésser un altre cosa.

- El batxillerat, vaig fer-lo lliurament a Girona. Una especial situació política local, m'allunyà de Figueres. A Girona els meus estudis foren desiguals, fluïxos; els suspensos queien damunt dels sobresalients, sense que ningú pogués copsar-ne el ritme. Alguns catedràtics em feren passar moments ben amargs. Sempre recordaré un exàmen desgraciat: jo peix, no deia una paraula ni sabia que contestar. - Què esperat! - increpà el magisteri - Què espera que baixi l'Esperit Sant - Creieu-me que vaig sortir ben escorregut.

- La carrera va començar sola la mateixa consell·lació. Fins acabar el

segon curs, no em vaig adonar de què estudiava. En començar la *Quirúrgia*, s'obriren les portes de la vocació. Aquell joc de nens es convertí en cosa d'homes. Des de llavors els Sobresalients no s'esgotàren sovintejant les matricules d'honor.

- Dels professors en guardo un bon record com a homes, però com a professors en servo un íntim resentiment

El Dr. E. Vila Moreno.

Clisé Tort.

Semblava que no volguessin dir-nos, que amaguessin als deixebles, tot allò que devien saber. Fou en l'eminent operador Dr. Torres Casanovas, ja mort, que en el Clínic, vaig trobar-hi el mestre veritable.

- Jo hauria permanescut, probablement, a Barcelona, car així m'ho aconsellava el meu Mestre. Començava ja a guanyar-me la vida, quan una malaltia greu del meu pare, decidí la meua estada a Figueres. Des de llavors no me n'he mogut ja més.

- Emocions desagradables no me n'han mancat: veure un malalt que l'ajudés a defensar-se de la mort, que assolís treure'l del mal pas i quan menys hi comptés, se'i queda a les mans, és quelcom d'enguniós que hom no s'acostuma pas a passar.

En els meus començos, quan deviem lluitar contra el medi inconfortable, els parts, les traqueotomies eren motiu d'emocions deprimentes. Sortosament els mitjans d'avui ens permeten lluitar amb tot optimisme.

- Emocions agradables? Recordo el cas d'un pobre sargent, al qual, se li morí una nena víctima de la meningitis. L'home m'havia agafat un odi cerval. Quan em veia no em saludava, trencant de cantó. Un dia m'arriba el *recado* de que anés a visitar a un seu nen de 3 anys. Traqueotomia. S'imposava l'operació. El cas era desesperat. Fetes les observacions al pare, vaig procedir a l'operació. El nen se'ns quedava a les mans. S'imposava la respiració artificial: més d'un quart seguit lluitant per a

fer-li recobrar el respir... Per fi tornà a la vida... Quina alegria! Quina satisfacció!

- Dels meus companys d'estudi en conservo bons records. Ultra els meus íntims Pons Pascual i Vidal, Abad de Graus, mort per cert ben jove, recordo ara els noms dels Drs. Coll Turbau, Parrises Torres, Alonso Fernández, Aiguader, el xic de Reus, com li dèiem a l'actual alcalde de Barcelona, que ja corria sempre amb llibres de política...

- Anecdotes? De moment... Solament ara recordo aquell elogi d'un Sargent de Carabiners, quan em deia plé de satisfacció... «Vostè és un gran home, tindrà més fama que el Parnales...»

I aquell altre que comentava: «Que n'és de senzill vostè, mai l'he vist que portés *lentes*!...» Naturalment, d'això fa anys, car ara no em trec les ulleres del damunt...

- L'esdevenidor se m'apareix ple d'optimismes, d'enveja de fer més i millor. Caldrà dedicar-se amb més intensitat a la cirurgia gàstrica... Es la meua il·lusió d'ara.

- Si, estic satisfet de l'homenatge? N'estic avergonyit: aquesta és la paraula.

- El bust? Encantat. Es una meravella d'art. Figueres pot estar orgullosa de comptar entre els seus fills a un artista com Llorenç Cairó.

- La festa, aclaparadora. Mai hauria cregut que se'm pogués fer en vida un aital homenatge i consti que l'accepto per imposició i amb la condició de fer-la compartir amb els meus companys de *quadrilla* com em deia un admirador, des del meu amic Lluís Junyer a l'Hermana Dolors, la *chef* de clínica.

I ens despedim del Dr. Ernest Vila, sentint haver-li fet perdre uns minuts dels seus malalts.

En plegar les quartel·les entra ja el germà Abdó: - Sr. Ernest!... Aquell malalt... vol veure'l abans no se'n vagi... I així sempre i a tot hora.

- Per molts anys!

VELIVOLE.

Si tothom diposés deu cèntims setmanals a la caixa de l'Hospital, tothom, en cas necessari, hi trobaria l'ajut que li convingués.

Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

HOSPITAL DE CARITAT DE FIGUERES

Despeses generals efectuades en	1930	1931	1932	Ingressos generals obtinguts en els anys	1930	1931	1932
Despeses de personal facultatiu	2.880'00	3.926'80	4.800'00	Producte de finques rústiques	2.495'00	2.495'00	2.495'00
Capellà-Majordom	1.800'00	1.800'00	1.800'00	» de finques urbanes	7.300'00	7.585'00	7.425'95
Despeses de personal administratiu i subaltern	6.780'00	6.780'00	6.780'00	Rendes de valors de l'Estat	7.342'72	7.342'72	7.425'95
» de manutenció	28.996'67	31.752'34	37.040'45	Estances civils de pagament	16.503'00	16.720'50	17.097'75
» de medecines	2.786'95	3.655'00	4.770'00	» de militars	11.437'50	13.685'00	15.579'00
» d'enllumenat	435'00	435'00	435'00	Conceptes variis	3.049'70	3.411'80	2.772'06
» de contribucions	540'49	512'79	523'86	Líquid, de subvencions de l'Ajuntament	2.964'00	2.964'00	2.964'09
» Junta provincial Beneficència	192'04		345'60	Llegats, donatius i productes de funcions benèfiques	10.873'35	6.184'10	1.088'80
» de material d'escriptori	10'50	92'00	18'50	Caritats recollides amb la caixa	1.046'85	1.098'85	897'25
» imprevistes	3.367'70	5.530'03	5.614'70				
» reparació edifici i altres obres	11.531'27	5.180'40	2.753'14				
» de mobiliari i robes	187'50	528'85	294'00				
SUMES TOTALS, PESSETES.	59.508'12	60.193'21	65.175'65	SUMES TOTALS, PESSETES.	63.011'12	61.486'90	57.811'95

RESUMS

Any 1930		Any 1931		Any 1932	
INGRESSOS	Ptes. 63.011'12	INGRESSOS	Ptes. 61.486'97	INGRESSOS	Ptes. 57.811'96
DESPESES.	» 59.508'12	DESPESES.	» 60.193'21	DESPESES.	» 65.193'21
DIFERENCIA SUPERAVIT	» 3.503'00	DIFERENCIA SUPERAVIT	» 1.293'76	DIFERENCIA DEFICIT	» 7.381'25